

Изх. № РД-16-12/31.01.2022 г.

Уважаеми членове на СБФД,

На 27.02.2022 г. беше проведено заседание на Комисията по културата и медиите, на което бяха обсъдени проблеми на българската филмова индустрия, свързани със ЗФИ, ППЗФИ и бюджет 2022 г.

Представители на СБФД и други авторитетни организации в областта на киното не бяха поканени на тази среща. Видно от видеото https://www.dnevnik.bg/bulgaria/2022/01/27/4306952_video_na_jivo_zasedanie_na_komisiiata_po_kultura_za/?fbclid=IwAR1whkUAL3ouTQa4XnINmuoue3IPOU9c5KWPISSMMtr08mTcdC_ZfCVroiM/ от записа на заседанието на комисията /съветвам ви да го изгледате/ представителите от киното, поканени да участват в срещата, интерпретираха аспекти от проблематиката на българското кино.

Обезпокоително е изявлението на един от участниците, който настоя в правилника за прилагане на ЗФИ да бъдат направени промени с цел засилване функцията на предвидената в закона цензурираща приемателна комисия /не ми е известно в която и да е държава да има такава или подобна комисия/, която в момента според него е недостатъчно рестриктивна, както и за въвеждане на допълнителни критерии, обвързващи финансирането на филмите с броя зрители в кината. Тук трябва да припомня, че същите искания вече бяха заявени по време на общественото обсъждане на промените в ЗФИ и пред Комисията по културата и медиите в 44-то Народно събрание, които за радост не успяха да намерят място в закона. Ще публикувам в края на писмото официално внесените предложения в тази посока от Асоциацията на българските кинозалони. Прочетете ги. По същество с тези предложения се иска да бъде наложена забрана на продуценти и автори да кандидатстват пред ИА НФЦ за срок от 5 години ако техният предишен филм не е реализирал поне 12 500 зрители за 6 месечен период и не е разпространен в поне 25% от кината в страната. Преценете сами какво би означавало това за киното, ако този път това се случи.

Силно обезпокоителен е и примерът, който беше даден пред Комисията по култура за зрителския успех на български филм от YouTube с, меко казано съмнителна художествена стойност, който беше наречен сензация, а филмите, оглавяващи бокс офиса за 2021 година (вкл. този филм) бяха определени като „шедьоври“. Същият филм беше даден и като положителен пример за привличане на младите хора да гледат български филми в кината вместо в YouTube. За мен е изключително тревожно, че на официална среща в Комисията по култура в Народното събрание се правят такива изказвания от страна на български представители на киното. Нека не забравяме, че подобни интерпретации се случваха преди години в сферата на музиката. Наивното отношение към опасността от опорочаването на средата и навлизането на чалгата имаше печални последици не само в областта на българската музика, но се отрази пагубно и трайно изкриви културните процеси в България.

На срещата, със завидна лекота бяха направени опити да се прехвърли отговорността за бездействието на ръководството на ИА НФЦ върху нормативната уредба. Уредба, която

несъмнено крие своите недостатъци, но конкретните проблеми на агенцията не са предизвикани от тях. Всички знаем за грешката с последната художествена комисия за игрално кино и блокирането на сесията поради неизползване на документ, разпореден от същата уредба. Всички знаем за поредицата непроведени заседания на назначената финансова комисия поради неявяване на членове на комисията. Всички знаем за забавянето на процеса в последните шест месеца, което забавяне, умишлено или не, доведе до загубата за киното на повече от 11 милиона лева. Час по-скоро на ИА НФЦ е нужно ново ръководство и, заедно с Министерство на културата, най-сетне да бъде осигурен нормален състав и заплащане на служителите на агенцията и адекватни действия по регулацията на процеса с цялата отговорност на държавната администрация. Подчертавам, че тази отговорност не е на гилдията, както от години администрацията вменява.

Колеги, въпреки, че съм привърженик на културните различия, процесите през последната година в киното, които наблюдавам отблизо поради длъжността която заемем, силно ме тревожат. Преминават се граници, което ще доведе до пагубни за българското кино резултати. Създават се безпринципни съюзи с носители на идеи за развлекателно кино и се правят непрестанни опити средствата от държавната помощ, предназначени за създаване на филми с художествено съдържание да се насочват пряко към бизнеса. Нещо, което е недопустимо не само поради противоречието с европейските регламенти, но и защото ще опорочи политиките в областта на културата в България.

Българското филмово изкуство е пряко застрашено и бъдещето му е въпрос на волята на тези, които ги е грижа да се противопоставят на тези процеси.

По-долу можете да се запознаете с предложенията на Асоциацията на българските кинозалони, които цитирам буквално:

Цитат от становището на Асоциация на българските кинозалони, представено по време на общественото обсъждане на промените в ЗФИ:

„КРИТЕРИИ ЗА ПРОВАЛЕНИ ПРОДУЦЕНТИ

Държим в ЗИД на ЗФИ да има разписани клаузи, които да имат критерии за неуспешен филм. Не е логично творци, които очевидно не могат да правят кино да им се дават субсидии отново, и отново, и отново... Не ви ли се струва, че зад това стоят само финансови интереси?! Критерии за неуспешен филм може да бъде въведен минимален брой зрители, които са видели филма. За пример ще посоча, че през 2018 са разпространени 30 български заглавия със среден брой зрители на заглавие 12900, а през 2019 година са разпространени 39 български заглавия с 11500 зрители средно на заглавие. Ето защо предлагаме като критерии за неуспешен филм да се вземе средната величина за последните две години, т.е. **заглавие реализирало по-малко от 12200 зрители за шест месечен период** на разпространение да се счита за НЕУСПЕШЕН ПРОЕКТ. На автори, които са реализирали неуспешен филм, да бъде отредена **забрана за финансиране за период от 5 години.**

Така считаме, че ще се даде шанс на младите и нови творци, които многоуважаваната НАТФИЗ произвежда. Смеем да твърдим, че сред тези млади творци има хора, които дават ясна заявка за голям талант. Нима не е задължение на държавата и конкретно ваше задължение да помогнете да открием тези млади таланти?! Нима не желаем всички да открием българския „Спилбърг“ или „Камерън“? Това може да се случи само като се въведе „филтър“, който да бъде обективна пречка да се дават субсидии на едни и същи хора!“

Същото предложение беше внесено в Комисията по културата и медиите в 44-то Народно събрание. То беше възприето от част от народните представители и беше включено в доклада на комисията като част от промените в ЗФИ. Единствено

острата реакция на СБФД, подкрепена от наши колеги – изявени автори, предотврати тези предложения да станат част от ЗФИ.

По-долу можете да се запознаете с извадка от доклада на комисията по културата и медиите:

„Предложение от н.п. Тома Биков и група народни представители

Да се създаде нов §17а:

§ 17а, в чл. 26а:

1. В ал. 1 накрая се добавя „както и при незавършен филм със субсидия от предишни сесии.“

2. Да се създадат ал. 4 и 5:

„(4) Не се допуска държавно подпомагане на проекти за производство на филм, по схемата на чл. 26, подадени от лице, вписано в регистъра по чл. 19, ал. 1, което е завършило производството на филм по вече сключен договор за държавно подпомагане с Агенцията и е отчело проекта по реда на чл. 26, ал. 3, но не отговаря на следните две условия:

а) филмът по вече отчетения от лицето проект в Агенцията, чието производство е финансирано по реда на чл. 28, е разпространен в минимум 25% от действащите киносалони в страната. Действащи киносалони са онези, които са вписани в единния публичен регистър по чл. 19, ал. 1, т. 4 и имат подадена в Агенцията статистическа информация по реда на чл. 43 за предходните 12 месеца;

б) филмът по вече отчетения проект в Агенцията, чието производство е финансирано по реда на чл. 28, е реализирал зрителска посещаемост от минимум 12 500 зрители за периода на разпространение в киносалоните по т. 2.

(5) Забраната за държавно подпомагане за проекти за производство на филм по ал. 4 се прилага за период от 2 години, считано от датата на отчитане на проекта за производството на филма по вече сключения договор за държавно подпомагане с Агенцията.“

Милко Лазаров
Председател на СБФД

Изм. № РД-16-11/31.01.2022 г.

ДО
ТОШКО ЙОРДАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ ПРИ
47-МО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ ДО:
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Съюзът на българските филмови дейци /СБФД/ е най-старата (основана през 1934 г.) и с най-широка представителност организация, обединяваща професионалисти и творци от всички области на киното.

Предвид на това буди недоумение фактът, че представител на СБФД не беше поканен на проведеното на 27.02.2022 г. заседание на Комисията по културата и медиите, на което са обсъждани проблеми на българската филмова индустрия, свързани със ЗФИ, ППЗФИ и бюджет 2022 г.

Обсъждането на проблеми от такова значение за филмовата общност предполага необходимата широка представителност.

Бих желал да подчертая, че тезите, изложени от поканените и присъствали на въпросното заседание организации (възприети от членовете на комисията по културата и медиите като представителите на българското кино), влизат в противоречие с позициите на СБФД и други авторитетни организации на кинотворци.

Прави впечатление, че по време на заседанието на комисията на 27.02.2022 г. превратно са интерпретирани основни разбирания за филмовото изкуство, художествено съдържание и културна добавена стойност, изкривявайки философията на държавна помощ, залегнала в Регламент (ЕС) 651/14, регулиращ държавните помощи в сферата на културата.

В тази връзка бих искал да напомня, че за да бъде съвместима с член 107, параграф 3, буква г) от ДФЕС, помощта за аудиовизуалния сектор трябва да **насърчвава културата**. Не се допуска подпомагане на произведения, които имат преди всичко търговски характер, поради по-големия потенциал за нарушаване на конкуренцията (т.72 от преамбюла на Регламента). Предвид на това буди тревога посоката, в която представители на организациите на въпросната среща са насочили исканията си за извършване на промени в

нормативната база. Посока, която заплашва да изкриви смисъла на държавната помощ и да я насочи към подпомагане на пазарни механизми вместо подпомагане на изкуството.

Не на последно място, на въпросната среща, в присъствието на изпълнителния директор на ИА НФЦ е направен опит административното бездействие от страна на ИА НФЦ и Министерството на културата и допуснатите груби грешки, които продължават да затрудняват процеса по финансиране на българското кино, да бъдат маскирани като отговорност на нормативната уредба с цел нейната промяна, отново в посока към подпомагане на развлекателния бизнес. Подобно поведение няма да доведе до решаване на проблемите на българското кино, чието финансиране трябва да бъде незабавно възстановено, устройственият правилник на ИА НФЦ въведен в действие и така административните неуредици в ИА НФЦ да бъдат преодолени в най-кратки срокове.

В заключение бих искал да подчертая, че няма никакво съмнение, че проблемите и предизвикателствата, пред които е изправено българското кино са многобройни и се нуждаят от дългосрочно решение. Убеден съм обаче, че резултат може да бъде постигнат само ако бъде направен задълбочен анализ след изслушване на всички заинтересовани страни, пряко свързани с филмовия процес и решенията бъдат взети с оглед на обществения, а не на частния интерес.

С уважение,

Председател на СБФД

/Милко Лазаров/